

nas radostno poslušaj, kako se pripravljamo k njenemu godu. — Pojdi, ljuba moja Jelica, stopi ti naprej in čestitaj materi. Tako lepó in ljubeznivo, kakor ti, ne zna nobeden od nas izpregovoriti. Pojdi, zlata golobičica máterina, pojdi! (Jelica stopi z Anico naprej. Rajko in Zlatko stojita na desni, a Staňislava in Milka na levi strani.)

Jelica. Preljuba mati! O kako radi bi vam k vašemu godu prinesli vso krasoto vsega sveta — pa saj vidite, da smo še majhni in neizkušeni otroci. Zatorej vzprejmite v znak naše ljubezni ta priprost venec, ki vam ga je splelo to ubožno dekletce, sirota brez očeta in matere. Vzprejmite ta venec a ž njim tudi nas in to siroto, katera vas s tako milim pogledom prosi podpore in milosti . . . Ta uboga sirota vam je splela venec, in vsaka cvetlica v njem govori tako mило, tako ljubeznivo:

Živila mati, srečna in zdrava,
Radost povsod naj vodi vas prava;
Dobra da mati bi vedno nam bila
Svoje ljubezni nam nikdar vzkrala! —

Vsi. Živila! živila!

(Ko zagrinjalo pada, zaigra kdo izmej poslušalec na glasovir kako národno pesen.)

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barla.)

VII.

Klobase radi jemo
Te male, te male
Pa tudi velike.
(*Národna.*)

Kdaj pride Francek, kdaj pride? — popraševali smo otroci, dokler se nam ni povedalo, kdaj pride. Na peči so se sušile špelike, mati je natolkla dišečih klinčkov, sladke skorjice (*cimeta*) in zdrobila suh rožmarinček, toraj je moral priti Francek. Bil vam je to visók, plečát mož, širokega lica, a na nosu mu je pognala bradavičica. Po letu je gospodaril in obdeloval polje, a-po zimi je hođil na okrog po ónih opravkih, po katerih je hodil tudi k nam. Francek je bil klavec.

Dobro se je godilo ónima dvema ščetinarjema, ki sta vže dolgo krulila v našem svinjaku. Dobra naša mati jima je stregla, kakor bi bila ne vem kaka gospoda, vedno sta dobila kak poboljšek. Nu, saj sta pa tudi bila ješča, kar zmanjkalo je ónega, kar se jima je dalo v korito, pa naj bi bilo še foliko. Kdo bi se potem čudil, če so jima postajale noge vedno manje in če jima je bil hrbet prostran in širok kakor kaka mizica. Zato jih je pa tudi takó zadovoljno gledala naša mati, ko jima je đajala jesti v korito. Oj, to bode kaj cvreti!

Približal se je naposled dan, ko je imel priti Francek. Mnogo poprej kakor po navadi se je tistega zimskega jutra začelo življenje v naši hiši. Otroci nismo mogli ostati v postelji, vrteli smo se okolo matere, ki je imela še dokaj stvari pripraviti, ter jej bili v nápotje pri njenem nujnem opravilu. Takrat je pa stopil v kuhinjo Francek. Na škornjih se mu je držal sneg, po laséh in kučmi pa mraz — bil je iz sosedne vasi — ob strani mu je visel brus, a pod ramo je stiskal ono čudno pripravo, s katero se delajo klobase.

— Mati, mati, Francek je vže tù! — zaklicali smo otroci.

— Kdo pa bode držal? — oglasil se je Francek.

— Francek, mi! mi! — upili smo otroci.

— Ali ne bodete preslabi? —

— O kaj še, jaz ga bodem držal kar za dve nogi — oglasil sem se jaz.

— In jaz za drugi dve — dejal je moj bratec.

— Táncek — jecljal je najmlajši bratec — jaz ga pa bom ržal za épek!

— In jaz bodem pristregla kri! — pristavila je sестrica.

— Nù, če bode vse takó, potlej bode vže dobro! — mislil je Francek. In bilo bi dobro, da ni bilo resne očetove besede:

— Otroci, zdaj pa le hitro v sobo! — Ni bilo drugače, morali smo v sobo, a Francek na krvavo delo. On je tudi brez nas opravil vse, ker je dobil druge pomagače: Žvabov Tonče, Markušev Tinče in Kolaričev Mihec so mu pomagali. Znali so, da dobi vsak po jedno klobaso, a Žvabov Tonček, kateri je znal prav spretno vleči dreto, dobil je po vrhu še ščetine, katere so pognale po prešičevem hrbtišču. V sobi smo bili kakor na iglah, ko smo zaslišali žalostno evilenje — Francek je vršil svojo službo.

— Ga vže, ga vže ik, ik; ik — ubožček ubogi — obžalovali smo prašička. Da je on preje vedel, kaj ga čaka, izvestno bi bil poginil od žalosti.

Prinesli so v vežo, najpred jednega, potem še drugega. Poparili so ju z vrelim kropom, ošopali, potem položili na ploč. Nù, zdaj je pa Francek vže potreboval naše pomoči, ko je tako spretno razrezaval mastnega prašička. Zdaj je bilo treba malo podržati za nogo, zdaj zopet za glavo, časih tudi za repek, katero službo je opravil najmlajši bratec. Ko je bilo vže vse gotovo, začelo se je kaj prijetno delo, razcickavali in razsekavali smo mesó na drobno, da je bilo veselje gledati. In znali smo to otroci, znali, drugače bi nas ne bil hvalil Francek. Skoraj da nismo utegnili h kosilu, toliko smo imeli opraviti.

In ko je začel Francek napolnjevati óni svoj okrogli stroj in nanj natezati črevo, takrat je bilo še le pravo veselje, smeh in upitje. In one lepe klobase in klobasice, kdo bi jih preštel? Veste, da ni bilo, kar si bodi, če smo imeli vsak svojo klobasico, to je bilo v letu samo jedenkrat in to samó takrat, ko smo klali. Začula se je v peči nekaka čudna godba, nekako evrčanje, ki nas je kaj ugodno šegetalo po ušesih in želodcu, a kmalu potem smo imeli priložnost prepričati se, da Francek ni kar si bodi, marveč da je v svojem poslu pravi „mojster.“ Dišale so dobre klobasice, da je bilo kaj, ko smo pa bili ravno pri najlepšem delu — ko smo namreč sedeli okolo mize, in je pred sobòj imel vsak svojo klobasico — takrat nam je pripovedoval Francek pripovedko o palčeku, ki je bil tudi v klobasi. Znam, da ste jo tudi vi vže kdaj slišali, zatorej je ne bodem ponavljal, a če ste jo vže morda pozabili, poprašajte svoje dobre roditelje, pa vam jo povedó drugič, vem, da jo znajo. Napravil se je naposled večer in otroci smo morali k počitku. Takó je minul óni naš vélikí domači praznik, katerega se še vedno veselo spominjam. Sporočite mi, prosim, kdaj bodejo pa pri vas kolone, prijateljčki moji, pridem vas obiskat, saj menda ne bodete hudi, ká-li? — — —

